IT-TIELET HADD TAR-RANDAN (2019) KONVEZ{JONI ISSA: M’HEMMX ZMIEN X’JINTILEF!

Contributed by Frans Galea
Saturday, 23 March 2019

Din
hija il- Liturgija tat-Tielet Hadd tar-Randan (2019) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Meta nitkellmu fuq Kristu
u fuq dak kollu li g'andu x’jaqsam mieg'U, hu veru li nispi aw nitkellmu fuq
morali, kif wie'ed jg'ix, x’tajjeb g'andu jag'mel u x’'a|in g'andu jevita. Il-morali hi parti mit-twemmin fi Kristu,
anzi, biex nitkellmu a'jar, hija l-frott tat-twemmin fi Kristu. Kif jista’ wie'ed jg'id li jemmen fi Kristu u
ma jg'ixx kif jixtiequ Kristu? Isir
b'as-si!ra tat-tin fil-Van!elu tal-lum, li kibret u mtliet bil-weraq, imma
fl-a''ar tellfet il-pa enzja lil sidha g'ax tin m’g'amlet qatt. Din it-tina tixbah lilna jekk nikbru
fi|ikament u nsiru r!iel u nisa maturi f’kollox barra fil-Mag'mudija tag'na li
baqg'et mhux biss ma mmaturatx imma forsi g'adha |errieg'a b'al meta |erg'uha
fina ta’ trabi.

Imma Kristu mhux dan
biss. Il-Kerigma, l-A'bar it-Tajba li
hija Kristu ma titkellimx biss fuq kif wie'ed jg'ix, imma fuq kollox, il-'in
kollu titkellem fuq Mewt u &ajja. Kristu
huwa kwistjoni ta’ Mewt jew &ajja g'alija, g'alik u g'al kull ma'luq. Mhux ajta!
Int, li mo''ok biss fil-business, jew fl-isport, jew fil-karriera, jew
fil-politika, jew ma nafx f’hiex... ieqaf u a'seb ftit! Trid tg'ix g'al dejjem jew tmut g'al
dejjem? Daqshekk serja l-bi a! Kollha kemm a'na gergirna, min ftit u min
'afna g'ax 'sibna li Alla hu dak li dejjem jitlob ming'andna. Anke Mosè gerger g'ax meta sejja'lu Alla biex
jibag'tu 'alli jo'ro! lil I|rael mill-jasar tal-E!ittu, be|a’ u ppanikkja, u beda
j!ib elf sku|a biex jiskappa.

A'na lkoll boloh. G'omja u boloh. Alla joffirlna l-&ajja, u arana nitgerrxu minnU, u nfittux l-&ajja f’affarijiet materjali li jmutu b'alna. I|rael terraq minn art il-for!a tal-jasar tieg'u, i|da ftit jiem wara re!a’ bdielu u ried imur lura. Il-poplu 'aseb li kien qed jag'mel pja ir lil Alla u lil Mosè. L-e|istenza tal-bniedem hi kontinwament tellieqa bejn il-Mewt u l-&ajja. Min se jirba' lili fl-a''ar tal-!irja? Min se jirba' lilek?

Hu mportanti li fir-Randan, (almenu fir-Randan, g'ax in-Nisrani suppost li dawn il-mistoqsijiet jag'ilhom dejjem), nistaqsu: “G'alfejn qed ng'ix? X’sens g'andha l-'ajja tieg'i? Minn fejn !ejt u fejn sejjer? Min hu Alla g'alija? Min hu Kristu? Naf x’inhi l-Knisja? L-iktar 'a!a mportanti g'all-bniedem hi l-&ajja, u l-Bibbja titkellem fuq dan il-'in kollu. Infatti, Kristu ma ntbag'atx mill-Missier fid-dinja biex jivvinta reli!jon o'ra, jew biex jag'ti xi Li!i o'ra, jew biex joqg'od jag'mel il-mirakli u jsolvi l-problemi tal-mument. Hu !ie biex jirba' l-ikbar g'adu tal-bniedem li hi l-Mewt. Din hi l-problema vera ta’ kull bniedem. Hu hawn li jid'lu l-'elsien u s-salvazzjoni li !abilna Kristu. Hu !ie biex jg'ix il-Misteru tal-G'id, u t-tletin sena f’dar ommu u t-tliet snin ji!ri madwar il-pajji|, kien t'ejjija g'as-sieg'a li kienet dejjem riesqa: il-waqt tat-taqbida mal-Mewt li g'amlet mill-bniedem egoista u midneb.

Il-Bxara ta’ Kristu tg'idilna li Hu da'al fil-Mewt biex ikun il-velenu tag'ha. Liema Mewt? Il-Mewt tieg'i, tieg'ek u ta’ kull bniedem. Dan hu li d-dinja tixtieq, imma d-dinja ma temminx li dan se'' fil-Misteru tal-G'id ta’ Kristu. Qiesna xi 'add iffortunat li wiret somma enormi, imma meta tawh l-a'bar mar riedx jemmen, jew ma sabx is-sa''a jemmen, u g'alhekk baqa’ jg'ix il-'ajja miskina tieg'u bla ma qatt ma mar il-bank ji!bed !idu. A'na lkoll g'onja mmens, g'ax g'andna b’wirt il-&ajja ta’ Dejjem u dan mhux b’mertu tag'na imma bil-merti tal-Ubbidjenza ta’ Kristu f’isimna. Imma a'na dan ma nemmnuhx. Na'sbu li l-muntanja rridu nitilg'uha a'na, meta telag'ha b’tant tbatija Kristu g'alina. San Pawl isej'ilna “g'edewwa tas-Salib ta’ Kristu” (ara Fil. 3, 18), g'ax qed in!ibu fix-xejn dak li g'amel Hu g'alina. A'na lkoll g'onja, ulied is-Sultan, werrieta tal-&ajja ta’ Dejjem, g'ax Kristu tqabad mal-Mewt u !ie mqajjem rebbie' fuqha b’risq tag'na. Hija din il-Fidi li tag'milna nies 'ielsa bi||ejjed biex ng'ixu l-Im'abba lejn kul'add.

A'na lkoll dg'ajfa u naqg'u, u ner!g'u naqg'u, g'ax g'andna l-bi|a’ tal-Mewt ji!ri fil-vini tag'na. “Min se je'lisni minn dan il-!isem tal-mewt?” (Rum. 7, 24). Min se jag'tina - ertezza ta’ &ajja g'al dejjem? Huwa Kristu l-uniku li miet g'alija. Imma dan mhux bil-paroli imma bil-Fidi. San Bernard jg'id, f’kateke|i meravilju|a: “Min hu dg'ajjef fejn jista’ jsib 'arsien |gur u mistrie' jekk mhux fil-pjagi tal-Mulej is-Salvatur? G'amilt dnub kbir u ninsab im'awwad, imma ma niddisprax, g'ax niftakar fil-pjagi tal-Mulej. G'ax ‘hu kien mi!ru' min'abba fi dnubietna’ (Is. 53, 5). Liema dnub hemm li jista’ jwasslek g'all-mewt ta’ dejjem, li minnu ma t'ollokx il-mewt ta’ Kristu? &add ma g'andu tjieba aqwa minn din: li jg'ati 'ajtu g'al min hu mejjet u mitluf!

Il-merti tieg'i huma l-'niena tal-Mulej; ma jonqsu qatt il-merti tieg'i
sakemm ma tonqosx il-'niena tieg'u.
Daqskemm hi kbira t-tjieba tal-Mulej, daqshekk huma kbar il-merti
tieg'i. U x’ji!ri jekk jien naf li mimli dnubiet? Xejn, g'ax ‘fejn kotor id-dnub kotrot fuq li
kotrot il-grazzja’ (Rum. 5, 20).”
(Mid-diskors dwar l-G'anja tal-G'anjiet” ta’ San Bernard, Abbati).

X’meravilja ta’
kliem! Kristu huwa te|or li jitkarrab
biex jinstab mill-bniedem fqir, fqir mhux mill-flus, imma fqir mit-tjieba,
mill-virtu, mill-merti. G'ax il-merti
ta’ Kristu saru l-merti tag'na; il-qdusija tieg'U saret il-qdusija tag'na,
l-ubbidjenza tieg'U saret l-ubbidjenza tag'na, ir-reb'a fuq il-Mewt tieg'U
saret ir-reb'a fuq il-Mewt tag'na. Din
hi l-Glorja tan-Nisrani. Il-Fidi hi
kollox. Wie'ed i'ares u jara din
il-meravilja kollha, u ie'or i'ares u ma jara xejn... X’misteru!

G'andu ra!un is-Salmista
jg'id: “Kull ma hu !o fija, bierek l-isem qaddis tieg'u, u la tinsiex il-!id
kollu li g'amel mieg'ek.” (S. 103, 2).
G'ax je|isti Alla! U lil Mosè jg'idlu:
“Jiena Hu dak li Hu!” (E|od. 3,
14).   Jiena Hu l-&aj. Jien ne|isti.
Jien biss &aj u kull 'a!a &ajja tie'u l-&ajja minni. Jiena Hu Dak Li Jg'addi. Jiena Hu Dak li l-'in kollu na'dem
fl-Istorja.

Alla jistedinna biex
nikkonvertu lejn il-Grazzja, lejn ir-Rigal mog'ti b’xejn li hu l-G'arfien
tal-Im'abba mpossibbli li Hu g'andu lejna u li ntweriet fi Kristu Ibnu. Saret
'a!a ta’ ur!enza kbira li nikkonvertu lejn l-Im'abba qabel ikun tard wisq. “Int 'aliha, sinjur, g'al din is-sena sa
ma
nag'|qilha madwarha u nag'tiha d-demel.
Id-die'la g'andha mnejn tag'mel il-frott; jekk le, aqlag'ha.” (Lq. 13,
9). Kollox hu kwistjoni ta’ Mewt jew
&ajja.

Il-Litur!ija tal-Kelma
tat-Tielet &add tar-Randan.

L-Ewwel Qari: E|odu 3, 1-8a,
13-15.

F’dak
i|-|mien: Mosè kien jirg'a l-mer'la ta' 'atnu etru, qassis ta' Midjan,
u 'a l-mer'la 'l hemm fid-de|ert, u wasal sa 'dejn &oreb, il-muntanja ta' Alla. Hawn deherlu l-an!lu
tal-Mulej f''u!!ie!a nar qalb l-g'ollieq. Mosè 'ares u ra l-g'ollieq jaqbad
bin-nar bla ma jintemm. Mosè
qal: “&a nersaq u nara din
id-dehra ta' l-g'a!eb g'ala m'hux jin'araq l-g'ollieq.”

Il-Mulej rah riesaq biex
jara, u Alla sejja'lu minn qalb l-g'ollieq u qallu: “Mosè, Mosè!” U Mosè
wie!eb: “Hawn jien!” U
l-Mulej qallu: “La tersaqx
'l hawn. Ne''i l-qorq minn ri!lejk, g'ax il-post li inti fuqu hu art
qaddisa.” U ssokta jg'idlu: “Jien hu Alla ta' missirijietek: Alla ta'
Abraham, Alla ta' I|akk u Alla ta' akobb.” Mosè g'atta wi u, g'ax be|a'
j'ares lejn Alla.

U l-Mulej qallu: “Jien 'arist u rajt it-tbatija
tal-poplu tieg'i fl-E!ittu. U jien smajt il-karba tag'hom min'abba fl-argu|ini
tag'hom u g'araft l-u!ig' tag'hom. Issa
n|ilt biex ne'lishom minn idejn l-E!izzjani.

Mosè re!a' wie!eb: “Ara, jiena mmur g'and ulied I|rael u
ng'idilhom: 'Alla ta' missirijietkom bag'atni g'andkom,' u huma jistaqsuni,
'X'jismu?' Jiena xi ng'idilhom?” Alla
wie!bu: “JIEN LI JIEN.” U kompla jg'idlu: “Hekk g'idilhom lil ulied I|rael,
'JIENA-HU bag'atni g'andkom.’ ” U
Alla kompla jg'idlu: “Hekk g'andek tg'idilhom lil ulied I|rael: 'Jahweh, Alla
ta' missirijietkom, Alla ta' Abraham, Alla ta' I|akk, Alla ta' akobb, bag'atni
g'andkom.' Dan ikun ismi g'al dejjem u dan l-isem ifakkarkom fija minn nisel
g'al nisel.

Salm Responsorjali: Salm 103

Ritornell: &anin u ta’ qalb tajba l-Mulej.

Bierek, ru' tieg'i, il-Mulej!

B'qalbi kollha nbierek l-isem qaddis tieg'u.

Bierek, ru' tieg'i, il-Mulej,

u la tinsiex il-!id kollu li g'amel mieg'ek.

Hu li ja'fer dnubietek kollha;

ifejjaq il-mard tieg'ek kollu;

jifdi lil 'ajtek mill-qabar;

i'addnek bit-tjieba u l-'niena;

Il-Mulej jag'mel is-sewwa,

u l-'aqq mal-ma'qurin kollha.

Hu g'arraf lil Mosè l-'sieb tieg'u,

l-g'emejjel tieg'u lil ulied I|rael.

&anin u twajjeb il-Mulej,

idum ma jag'dab u kollu mog'drija.

Daqskemm huma s-smewwiet 'il fuq mill-art,

hekk hi kbira tjubitu ma' min jib|a' minnu.

It-Tieni Qari: 1 Korintin 10,
1-6, 10-12.

Ma rridkomx ma tkunux tafu, 'uti: missirijietna
lkoll kienu ta't is-s'aba, lkoll qasmu l-ba'ar, lkoll kienu mg'ammda
f'Mosè fis-s'aba u fil-ba'ar, lkoll
kielu mill-istess ikel spiritwali, xorbu tassew mill-blata spiritwali li
kienet timxi mag'hom, u din il-blata kienet Kristu. Madankollu l-bi a l-kbira minnhom lil Alla ma g'o!buhx g'ax ilkoll
waqg'u mejta fid-de|ert.   Dan !ara b'e|empju g'alina, biex ma
nixxennqux g'al 'wejje! '|iena, b'alma xxennqu huma.

Anqas ma g'andkom tgergru, kif g'amlu xi w'ud
minnhom, u qeridhom il-qerried. Dan
kollu !ralhom b'e|empju, u nkiteb bi twiddiba g'alina li fuqna wasal tmiem
i|-|minijiet. Min
jidhirlu li hu wieqaf, joqg'od attent li ma jaqax.

Evan!elju: Luqa 13, 1-9.

F’dak i|-|mien : ew
xi w'ud u qalulu b'dawk il-Galilin li Pilatu kien 'allat demmhom mad-demm
tal-vittmi tas-sagrifi ji tag'hom. U esù qabad u qalilhom:
"Ta'sbu intom li dawn il-Galilin kienu i|jed midinbin mill-Galilin l-o'ra
biex sofrew dan kollu? Le, ng'idilkom; imma jekk ma tindmux, ilkoll
tintilfu b'alhom. Jew dawk it-tmintax-il ru' li fuqhom waqa' t-torri
ta' Silwam u qatilhom, ta'sbu intom li kienu i|jed 'atja min-nies l-o'ra ta'
 erusalemm ? Le, ng'idilkom; imma jekk ma tindmux, ilkoll
tintilfu xorta wa'da."

U qalilhom din
il-parabbola: "Wie'ed kellu si!ra tat-tin im'awwla fl-g'alqa. Mar ifittex
il-frott fiha, u ma sabx. G'alhekk qal lil dak li kien ja'dimlu
l-g'alqa, 'Ara, ili tliet snin ni!i nfittex il-frott f'din is-si!ra tat-tin, u
qatt ma sibtilha. Mela aqlag'ha, g'ax g'alfejn se tibqa' tkidd
l-art? I|da dak wie!bu, 'Inti 'alliha, sinjur, g'al din is-sena, sa
ma nag'|qilha madwarha u nag'tiha d-demel. Id-die'la g'andha mnejn
tag'mel il-frott; jekk le, aqlag'ha.' "